

از آنکه پس دیوارها را گوتش باشد بوشند	هر چه گونی گوش نادبوار خازنشود
مشغولات	
در صبح خون دیده خود آشنا گرفت	دولت جوای وی تو بیگانی گرفت
ایضا	
از آب چشم تبار و ریشتم بسوی طعم	بهر آن گسے که عداوت نمود با و خورد
فی الغزلیات	
<p>آری مرا بخت هلی از غم خندان را تا کی گذرانم غم ناگزندان را سخت بود را که به بستد روان را در خنده کشیده لب آن تنگدان را اکنون تو انجم چو زین مرداران را تا لاجرم از بده نماند از غمندان را</p>	<p>یار بس سببی ساز که آن سر دردان را بهر لحظه باید رخس ز آب دیده گر دیده - میند باید دل خوشیش بکشد و مرا این دلی خون بسته چو دیده خواهم که گسهم بار حق با من و لیکن گفتم که میان من تو موسوی گسهد</p>
ایضا	
<p>ماریک ترا از میان تو گمان را بی جرم غم عشق علان گسود فلان را جان و چه مقدار بود پیش تو جان را چشم تو ضحاک می دهد اهل رمان را نه سیریه سازم هر دو لعل زلفان را دانی که خریدار نباشد در لطم آن را</p>	<p>که رنگه جان که بسوسے تو جان را خون دلی من ریزد میندیش که گویند گر جان بگشتم پیش تو سهل است که تو خود در ریختن خون دل اهل زمانه گیرم که در لعل تو می تازه کنم جان را گونی که دولت شاد کنم عشوه عده پیش را</p>

تاریک

شهر با شیر کینه نصره الدیویش کین

ایضا

<p>ترقل ز خسار تو عمرم گامستان کن در میم رود سیه تو بان در شهور فلک نیست جو رونق تو باه و در میم بنویز سلسله زلفت نو بادی و پیر از گران و در تو در حال باغ و نیمه و آفرین خسر ز گرون اینها غمزه وین و تون و در نه ز عشقت کیمیر ویده بر آنجا آمد</p>	<p>گل تو ساسه ای و می به ستان کند شمع ز دل آید در پیشکش از جان کند سر ز چه در در کشد ز چه در چه پنهان کند فتح کند ماه و یقرا نه همه دوران کند وصل بود اگر یک سینه بهمت در بان کند آنگاه که بود در شرف و بهت در بان کند در که در چشمه بار چشمه با آن لاله کند</p>
---	--

ایضا

<p>یا ز شوق از دامن روی قدح باره پخت بر در صومعه گدشته و عطای در زمان رفت ز بجز پیشش کر بر ایمان بر خاست پیشش بر صومعه کرد و بسو میکند و خاست ما در ایمان قلند خراب است سستیم چون کیمیر از سر زلف تو کشاید کرده</p>	<p>با در فغان چرا با ما بر دل آمد سستی سستیم را کشتا و در تم را رسید رقیم کفر با سر نبشاند و در سستی خرقه را پاره کرده همه تو پیش گشت ز هر چه زرده و کاسه کهنه کوزه سستی که کینه گر سست بود از زخمه شام سستی</p>
--	---

ایضا

<p>شهر عشقت نشان جان مرد از دست که ما گداز رود سستی</p>	<p>عاشق ز دل رتق توان بیرون هر مر آن سودید جان سستی</p>
--	--

<p>کز دست خیم تو جان بسود رخ فراق تو ایس جان بسود چشم دیگر کس نشان ببرد</p>	<p>بچ دل در جهان کنی بیتم آخر الامر هم مرا غسیم تو حسرتی آنکه بی من از رویت</p>
---	---

ایضاً

<p>خبر سودنا منتقش خاک و از گرد آن دم که پوش پیمان در ناودان کعبه روزی که در بدستان بیخ بر چنان بند در که چپاسه غیر بن خسرو خیر نرارد چون شمع گاو کوهی بر کوه سار گرد</p>	<p>نیمه نشان زمر از تریاک وار گرد چون بجای خواب سازد مشک معان گرد پالوده و مشک خنجر سال مار گرد اشالی جان پایی شعل نذر گرد شلو آب سردی چون یاسی مار گرد</p>
---	---

فی الریاضیات

<p>خوش باش در این نیامد منتقصان ز بر که پس از محاق بفراید ماه</p>	<p>گر عازم روی بودت ای شاه زمین پس بودت از تویی شمس و چاه</p>
--	--

ایضاً

<p>یا حسرت و راحت از نفس در شمارست بیند این باشد که چشم بد کور نشدست</p>	<p>تا وطن نبری که شاه رخوردست گردی که از بن عارضه بر امی است</p>
---	---

ایضاً

<p>بم اوست که بوس جز بند است در همیشه نگر که خرم دند است</p>	<p>سهر را که همیشه نازد در دست سهر را که چو سر گرفتار است</p>
---	--

ایضاً	
با گل گسستم که سوی گلزار آیم گل سوسه تو شکر به ذردیدگی و گشت	از عهد پر تو سست کرد ار آیم بدو هر ترا از خودت کسے نسیام

ایضاً	
بعل چو ز عشق گل فتوان در گیرد گل را بخت آید و لب در چینه و سخن	از تشنه آید سخن جهان در گیرد بندار که با تو هم جهان در گیرد

ایضاً	
با نثار قامت از بازی یکسویار با خار کشان شین که در یک پند	در هر مقامی که بر لب است لب گلزار صد پر قه با غمت گل بر یکس و شنه خار

ایضاً	
در عشق او که در سر قرار است باشد مترتیر چه با ما باش با چه گل	با هم جنت این و آن چکار است باشد چو در پر و در گاه در کار متنا باشد

ایضاً	
ندرد ز ایندایع شده و سینه اش در آرز که مستی او وصل ما ما حورده	تیمچه و محال باز نشسته است بسته با رحمت و توبه با سینه اش در

ایضاً	
دل خیمه عمر با تشریح بنزده است این معیبه چون که دل پر دل آورده	بوی ما را بریدگی نه خوابه زنده دین را تک که دید بر آرزو مستعد

ایضاً	
بولر فصل پر سچے راجہ جان میرا اند ایں تھیں خوش سوت لیکر ان پر مستیوں	وزن سے بلیں بھیب سے ماند بھیل ہر تانہ سستہ برس سے خاند
ایضاً	
بادارہ بیٹ جمل اگر در گھر صحت بہتر گھر سے گل کہ در گھر بس بارش	اگر در چھ بھیب کہ چشم و بیکر گھر صحت ایک خندہ لڑو تہہ ہفتش زر گزرت
ایضاً	
اگر گھر کی تو کبھی نہ کہہ کر سید بازو ہر گھر کہہ اسے گھر کی سید	اگر گھر کی وعدہ تو کریم بر سید ملا روی کر سیدھا آنکو رویم مزید
ایضاً	
دروغ کے گھر کی لگ کر وہاں سے اگر گھر کی تو کبھی نہ کہہ کر سید	ایک سے تو تمام گھر کی لگ کر وہاں سے اگر گھر کی تو کبھی نہ کہہ کر سید
ایضاً	
اگر گھر کی تو کبھی نہ کہہ کر سید اگر گھر کی تو کبھی نہ کہہ کر سید	اگر گھر کی تو کبھی نہ کہہ کر سید اگر گھر کی تو کبھی نہ کہہ کر سید
ایضاً	
اگر گھر کی تو کبھی نہ کہہ کر سید اگر گھر کی تو کبھی نہ کہہ کر سید	اگر گھر کی تو کبھی نہ کہہ کر سید اگر گھر کی تو کبھی نہ کہہ کر سید
ایضاً	

ایضاً	
باد آمد و گل بر سر سحران کجاست آن عیب ز رونق عطران برد	بار آمد و ست در قبح یاران کجاست وین نرگس مست خون پیو اران کجاست
ایضاً	
در پرده غم شدنی کسی بر راه است این سبزه که بر دیر در سایه نرگس	کو را سر و کار با چو تو دشواری است انصافت بده که خوش تماشا گاه است
ایضاً	
اگر کلم سخن تو چند با جان گفتن مستم سخن زان که در گیم شب در	گفت از این حدیثی نتوان گفتن گفت از حدیثی در این بر این گفتن
ایضاً	
اسکے یاد پہاڑ جیسے گلزار بیار اسکے طیلیل اگر ملک جمن می طلیلی	اسکے بلبل سست نازک ناز بیار پروانہ سطلون از مرغ بیار بیار
ایضاً	
اسے میل ستارگان سپاہ و شست حالم ہو جو یہ پیش تو شستی خاک	و در این ملک ز بول ناز و طلس ان نیز ہم خدا سے خاکہ قدم
ایضاً	
تصنیعت چو شکر فودتی رنگ آیت زود چو سگر دست بر شاست	تا ہیو شکر فودتی رنگ آیت آخر چو شکر فودتی رنگ آیت

ایضاً	
نہایت توجہ سے تیار کیا گیا	کس فیصلہ کیا کہ اگر امیر کو مہر سے تیار کیا جائے
ایضاً	
در پیش کانگروہل شاہ قزل	نہایت شہید سپہ اور قندھار و جبل
آزاد کیا اور داغ افراس بردل	کرگوید سن از آتش سیم او از نخل
ایضاً	
یوان لشکر سے براہ آوردند	اسلام پہ تیغ در سپہ شاہ آوردند
آزاد کر پیل رخ سے گردانند	امر در پیادہ پیش شاہ آوردند
ایضاً	
ای از تو بندگانم شاہنشاہ ہے	مگر قتلہ زمانہ دولت مظاہر ماسیہ
باعزم تو کا سال بگردش تر سپہ	بستر فتح و غنم گراں سپہ اسپیہ
ایضاً	
شہر و چو بچہ سے قلعہ بردارد	ہر ابر یا نشہ تر سے پارت
از رخصت ادچکم شود گر گاہ	این گم شدہ راز اطمین خود یار آرد
ایضاً	
اسے عوامی زریو نہر سیکوی	آوردہ سے روسے تر سیکوی
سچی کہ بعد مسلم ہونے و بارہ ماکنہ	نہیں نکند نیز تو نہ سیکوی

نہایت توجہ سے تیار کیا گیا

نہایت شہید سپہ اور قندھار و جبل

ایضاً	
از رخوت سیر بدنگالی بار آورده از بار بر نختسند پر خا خورده	اسکے باغ و بجزو را عمارت کرده توسیعاً فتح چین که بدخواهانت
ایضاً	
شاهی جو تو دوران جهان تا ۲۰۰ تا کور شود دشمن در پانزده	اسکے فر تو داده روشنی بادیده وی هست نودر یا شده اندر دستش
ایضاً	
خر آتش دهم در کعبه خدایش نهاد تا از کور دست بر گنجایش تواند	در دم چو عیسی بر شمع خدایش نهاد چون دست نهاد بر رگم گفست آه
ایضاً	
یک آهنگی در کعبه متین مالی کرد وان آهنگی که در این فغانی کرد	گر چه جهان کار پند عالی کرد وان آهنگی که سر بوجسلی برید
ایضاً	
در عشق تو پیش کس زوان بکشایم با آمد رو چشم تو خودی زایم	گر چه همه جسم سدی نبسایم هم رسد آب آره این قطره است
ایضاً	
در عشق تو کس با جسم شرم بر سر گر چه غلش کند نمی بازم بازم	چون ره است هر دانه این عمر در راز تو در دلم عالم خاست کس

ایضاً	
آن خطہ کہ تزارو سے ہتھے آرا یہ گر از لب خود شکر فروشی شاید	طوطی ست کہ بر یوسے شکر سے آید زان پیش کہ طوطی ہستہ کر بر آید
ایضاً	
ای زلفت تو ام ورتبہ و تاب انگنڈہ درد و لست تو رکور سے دشمن را	بر خجست تو ام چشم تو خواب انگنڈہ چون خال تو ام شیر آب انگنڈہ
ایضاً	
رخسار یار ستہ اسی سر و سہی بہاوش کہ کند از رخ بو زلفت تہی	ہم یار سعادت ست و ہم سر و سہی کو را شود جو خال تو رو سہی
ایضاً	
اسے ورد نکا گود علیہ بر تو باد دشمن تو نیام شد شیر تو گفت	سر نیست زمانہ را بجاسے سر تو ستار دل سن باد نفا سے سر تو
ایضاً	
اسے نوبت تو کہ شتہ از ترخ پیسے آوازہ و شتہ پیر کس رساد	بے نوست تو مہاد گئے نئے لیکن مر ساد از نوبت کیسے
ایضاً	
چہ داک رہم آہستہ ام آتش و آب اور آرزو سے شوئی کہ بران تر سار ست	ور دیدہ و دل رکبہ ام آتش و آب در کبہ گر آہستہ ام آتش و آب

ایضاً	
از دیدم کنون آب در دمی بندم	در بوسه که بر روی دستم کشم
اکنون زده و چشمم آب در دمی بندم	بی از بر تو بر پوده ام بکینه در دستم
ایضاً	
برای دریا آورده - ترا هم میداد	شما از اسرار عین حورای بنیاد
بر طرف لبه شکر در تیرا تو تمام	یک لقمه زانکه با جگر پیشم بکشد
ایضاً	
بیا بستان سینه سر قفای تو ندانست	شما از خاک جگر ای تو در شست
آه که در شستند تا سینه ای تو ندانست	بیا بستان تو که در در از دست و پیر
ایضاً	
بیا زده همه سینه بر آرای شما نیست	بر چند که میل تو سوزی بیدار نیست
از بهنگی تو همه بر آرای او نیست	از زنگ مسکینی و لیکن بار
ایضاً	
بی طافچه در دل نه من دارم	بی رنگ شکایچه از تو گفتن دارم
کز تنگ دلی سهر شکفتن دارم	ز کنده چو غنچه گشتم از غم در تار
تو هم شیره تمامند کوی بر آرای	

صنایع کمال و کمال
پس چون باغ گلشن کمال
و درین گلشن کمال

من کلام آتوس گشته خاطر خونروان
هر چه در کمال آتوس گشته خاطر خونروان

دیوان کمال
و درین گلشن کمال

فانوی آتوس گشته خاطر خونروان
هر چه در کمال آتوس گشته خاطر خونروان

مطبع می نشی نوک بار اراک
و درین گلشن کمال

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بیا در دیده خرید بی ضیاست مرا
 بسوز در سر زلفت تو نارساست مرا
 اگر فراق تو اهرام یکشد منراست مرا
 و نیک شمنده تبسم کنست تقاست مرا
 اگر که شکوه زر گردون کم بیاست مرا
 بهرق این شرار پر جاماست مرا
 چرا کشایش در این فکر در استی مرا
 در دستگیری اشاد آگ استی مرا

شمار راه تو در دیده تو بیاست مرا
 کبر تم که درین فکر باقی دور و دراز
 بر دور و صیل تو من قدر آن ندانم
 شریک تلخی خوشی تو در تم دارد
 کلام من چون خرید آسیا سے فلک
 رکت سایه اقبال من بود حکوس
 خندنگ تمام منی رشاد است چون کمان
 آتش باد عبادت را با منی استم

در دیدن تو نازت شد مستم غم خیز
 بسوز زلفت تو اهرام یکشد منراست مرا

چهاره گریست سیمجا اولی بیاور مرا	برسانید باین سینه غمخوار مرا
اشک من از سر قرغان و دراز ناچار	از جاساس شکر قوت رفتار مرا
آفتاب طمی که باین زلفت بریشان کردم	خندش کرد باغبان تو اسرار مرا
از سر شب که به تنخیر خیالت بودم	دیده یسکر دما شاد دل بنیر مرا
همچو نور سایه من کج بس سوادش از	آشیان کرد بهما این تن جبار مرا
خار در پامی من از دیده روی آن	پس بشارت برسان خصم دل آزار مرا

مستم از گردش فست که طمیر از شوق
 میدم جان مومض نشسته در شار مرا

سوغ آبی که با شاد ز به ایران مرا	کیست تا ای ز در آتش سوزان مرا
گر بنام گل نشستم زنده کرده عذیب	بی نفس هرگز بیارید آمدن بستان مرا
بر امید زاهدی کان تو گردن ما	آیمو کولی یا دوسرا گلنده در میان مرا
سگ شستم ز دم عشقش ز سوار بکنه	بتواند داشت حتمش مصعبی کان مرا

کی جدا گردم از آن شکسته برگی که درم طمیر
 از بهت آید از هم بی او بود در بیان مرا

شده راسته عیب سگات مرا	در قهر خالی رساند گریه مرا
ای زده سگ ز ساسدین مرا	در درد کرم جدا ای ز سگات مرا
ای زده سگ ز ساسدین مرا	ای زده سگ ز ساسدین مرا

<p>ابدانک بجز سرد و در کائنات مرا</p>	<p>شجاع هر دو جهان گر بنیال او بشتم</p>
<p>تخلیص من چه قریح زرق عثمان را رم چرا که دوست ندانست انقضا مرا</p>	<p>روز و صفتش گر ز عمر کم کیس با شد مرا لبیل شورید چه هم درو کم استق افتاده ام گر گذارد و هر دون اگر گشته شما نیم چو چو مجنون گوتس بر آواز عمل در اختر</p>
<p>بر مراد هر دو عالم دسترس با شد مرا سوتس و همدستانم و هم نفس با شد مرا تا از هم مستور ما با پیش با شد مرا لا اله الا سوس و سوسان جرس اشده مرا</p>	<p>شست و ده نان کشته ان ترسیکا به تخمیر کسی حیوان آبروی خویش با شد مرا</p>
<p>کرده از سرم عشق بند می خرگاه ترا سرسا دیده کنم خاک قدم گاه ترا رره احمد نادر دل خادم درگاه ترا ورده در کوفه جان داده الم راه ترا کرده چون مار عنوبر دل بد خواه ترا باع از صیبت ندانم دل آگاه ترا</p>	<p>عشق تا خلق ندیده استج راه ترا گر در انم که به تو کجا میرا کند دست ترا تا شعور گوهر جان در دستش به بتار کلمت چیست هم مما سدل آگاه منیست یا سر و تو که آزادی احباب در دست به متعلق ظهور تو تو هم میسدانی</p>
<p>ایل روزی ز عشق حلا سوزند تخمیر گر بدویج برساند شمشیر راه ترا</p>	<p></p>

<p>میزد بوسه مسیحا لبها از ترا زهره از شرم تو از چنگ نیدار و چنگ بیشک از سیرت خدایت بر آید بر اعوج در بر شمع شوقش تین سینه و کباب</p>	<p>قلم صانع مصور گلشده ناز ترا اگر بقانون شنود ز مزه ساز ترا اگر بر دیده دل طاقت شهاب ترا عشق اگر گرم کند سحر آواز ترا</p>
<p>از خط دور فلک سبز شود خامه ظمیر اگر ز بیم صفت صفا پرا عجز ترا</p>	
<p>چشم آهوی بر بند چشمم برگیر ترا سیرت آزرده کرد از لطافت کرمه از شیدان کاهت هم گزینان و تقاضا میشود در خانه سنبلیله اش سیرج و سب محرم بزم احاسنت سحر ترا سحر با</p>	<p>میداد چون صفر جاود از آن خوان جز ترا بر حریر برگ گل نقاش تصویر ترا داده اند از سر سگوا آب شمشیر ترا اگر ببندد حلقه از لبت اگر گیسو ترا آرزوم بار الهی ناز تنگیر ترا</p>
<p>اگر ز روی صدق از خستیاں بچانی ظمیر آسودان بشین کر بنشینند تقصیر ترا</p>	
<p>در راه وفا تجریدم که دریم بیسے را گریه الهوسان پیوده در عشق بنالند عشقا نشود یکپس از عوسی وحدت ناز که قبول از دم و دیر نمانیم</p>	<p>هر چند دو دیدیم و ندیدیم کسے را خرسو نغن آتش یکدستت کسے را اقبالی همار و نماید کسے را بر نغز ناموس و نوای جرسے را</p>

از راه سحر رخنه بر قفاک توان کرد	از گریه قلمبر آگری کن نشسته را
----------------------------------	--------------------------------

تا اگر نخواستند سازم خاطر روانه را ز آنکه در مطنی با صبا نبود نگار مجاهد را آشنا ما ادب سازم یک همان چنان را میردم در کاه تا کردم کبوتر قناره را	تسب ز داغ سینه روشن سبکتر کاغان را ترک عشق گل کونی بامی سپاری صبا را بر سر قرقان من در خار خار حسن را تغیخ چیکم بود تا چندان آید مهربان را
---	---

از در شیشه های جریخ آرزو نتوان شد قلمبر	شع ریوانی نکرده به یکس دیوانه را
---	----------------------------------

می کشد از زیر پایم دامن سجاد را ز او نه خط بندگی آن قامت آزاده را پس بیخ بر دار خلاصت آن لاله زار کعبه را یا در کن در عشق خود در روان بکار آتشاده را ای ز کعبه آسان دم آن بهمت آاده را هیز زمان بر پای می پیچم کعبه جاده را	زند و ز آشام من تلخ اصفان سازد باده را در چنین همه یالده از مالای او سر سبزی را عشقتان نام نامی از لوح دل سبک کند سایه بر این آید در پای چیت ز تان آینه آینه را گره در سر ز تادم سوز فاکر به مقدمت تا نام بر سر کوسه تو هر دم پای بند
--	--

هر چه دیدی در زبان ز لوع زلی حکم کن قلمبر	باو کیر از آینه آینه لوع سباده را
---	-----------------------------------

هر چه در دم سبیم سر برد ما غمنا	غیبت هر سبب که از عطر با غمنا
---------------------------------	-------------------------------

<p>و انی که چیت نماند و تیاره بر خاک خواهم ز خود سفر کنم انسان که نام من آن نشد که یا صحت دل از چشم مست یابا</p>	<p>وارد سپهر در طلب او چرا غمها نماید بگوش کس ز زبان سرانها راهی نشد بهمتا غیض از ایا غمها</p>
<p>امشب تلخیه خاطر پروانه شاد کن نهار چاک سپینه چراغ غمها</p>	
<p>من از باد صبا دور نزارم جل مشکلهما چو تر مست اینک داری بلوه دزیر بر شمع زیلی مامدنی بخون هنوز از لاک با سوت من سودای آن مهتاب خساری که گریه برای دیگرانم زنده گریه بود از خوشم گشتن نیست مکن روست پایم ز کوشش</p>	<p>چه حاصل عقده از زلف کشتن و بخت چه حس است اینک بتیامدم از زیر جملها بگوش بل بخداید صدای بانگ عملها کشا بد رخت آمد سرکمان پرده دلها دهد نور آنچه تا رکیت پای شمع محفلها برای جان طبعیدن نیک باشد بر سملها</p>
<p>خلیج از سوج این دریای بل بیان نیندیشد جبر از وی بر نزدیک بیداران ساحلها</p>	
<p>صیاد نه بند رسد آبوسه حرم را نار تو صم را تو است کشیدت اوسه تو صبا گریه ساد بد ما غم در برست که از خون جگر دیده می ماند</p>	<p>کز آهوی چشمان تو آموخته رم را نقاش مثال تو چه بگفت قسمل را از کست گل باز کشم قوت شمع را ترسم که فراموش کنم را نغم را</p>

در - و خلی تمیزند سیرت کوه عزیز مستند	کاسه کجی نقره سینه هم کیم کین این سینه دوم را
من با غم بهم غم هم چون از در زلزل بود	شاد هم کند بدیم بوی فرزندت نم را

را با ساسان من چون طغییر آنگه بری شد	
پیران و بار کشته در بار قدم را	

تو که در کجی در دل تپاس را	نه چون ای که نشد به این خطای
تیر خیزد ز سید سر مرید سحاب پایدان	و ای آن دل پر از گواره شکا و خواست
شیر پیران یادگار ناستب	کی گوید در سینه ز سیمالک حس را
بیر که در درخشش سینه زین را	عینا تیش زینت بود چو سوره را
کم که در درخشش سینه زین را	رو به ایست برگر کشید و گاه بر آید را

و عطر اسدل عاتق کوه کین را	
کینان آرام در ایام خدیو را	

کوه زینت ازات برین ایام را	سرفرازه شسته زینت این کتا مود را
ازت زل در یکدیگر کین شین	بچه چرخ برده بود زرم سخا مود را
بهرین ایام از اسم اعلی شین	چونست مردان ز فرات حق مود را
هدا کویستی از چاه کین	بهر از راه پینه در چاه کین
بهرین ایام از کوه شین	از بهتری فوسد گرا فرایا مود را
هر سینه گدازیم به بیام او طغییر	و هر خلق آشفته سینه نماید ترا مود را

<p>احکام من داده‌ام که هر کس در این دل شکر است موجب شیرین‌تر کند ماست از دیوان ما</p>	
<p>زاسب یا س نخوده کفها سرست اجرا چه خط خلعت آستان دور که تعبیریم کمی قسم لشکش ز غم ترا که نه</p>	<p>راست بهی ستم سر کرده گشت حرا کشیده هم خط ارشاد سر داشتند بدان رسید که دوزخ کن سرشت مرا</p>
<p>گشاده با بیسوی دلم گناه قبول فطیر آست زبانه در شست مرا</p>	
<p>روز می که دیدم ز در آفتاب آفرین را در گزین دل من ز تاز زلفت او بود انگه که خسران من تعبیر کرد دیوانه خواهی ریاضه یعنی هوا را رودین راه ای زهره جو ز منی دلم نظر نداری آینه سی با کز نیست وقتش اختر</p>	<p>از چشم خود گمدم خورشید نادری را رو در بگرد عشق بنهاد آفتاب کاهری را ای دل تو مندم بین دیوانه ای دیده ای که عروا جو را اسکندر ی دیدم بطالع خودیش شلیک مستری را میخواست نفس سادای آفتاب را</p>
<p>روایت</p>	<p>شاید فطیر بر ما فکر سینه نمود ما شد رو در یک جلوه میدادیمای زبیری را</p>
<p>شاد و مسل یا بگویم دستم از این طلسم ای کاریم هر که با سینه روی می کنند</p>	<p>عاشقان را سینه دست نیست در گواش شوم که آب مرزا در گدایم نجیب</p>

<p>ترک اسباب تعلق کرده هم چون تپاسبان لاف ایمان میری هست از هوس کوتاگان گذر از اهل زلفاتی و پادشاهان اتفاق ببلان آیات قرآن تلاوت میکنند</p>	<p>همچو آشک از چشم مردم لغو ایام زین سپاس در بر تنش با بخت پذیرد ایام کافر لقب صاحب زر بود ز دست و نواست لب سپاس با منده دستش کل ای نسیم بی راه</p>
--	--

ای طغیانگر که سر به نم آگرا
 میرد هم گمراهی ز بوسه زین دست مده

<p>سپاس از سوای زلفت یار با دم دور اند برای قوت روح و عقلی در دور لب بندان سوزن کج بود با رویش و خبر دو شیرین گل کرمی با آرزوی مگر با لب عتق و میدانم ز غاف</p>	<p>بیم از آساید بیای زود آید اند از آساید بیای زود آید زود آید از آساید بیای زود آید روح زود آید از آساید بیای زود آید زود آید از آساید بیای زود آید</p>
---	--

بزدک دل را با برنده
 کیست غیر از عشق او که من لب با زلف

<p>شکوه از بدخواهی او کردم و جو ز سب ز آشتی آن سبکس این ناداری نکرد ای سوار بر غافل مانده از خوشتر در خرد شیرین گل شد هم آغوش عبا</p>	<p>به نشد درون لب من از راه احوط با غریبان گویا منم ز من نبود غریب و نه آمد آرزو آن کوی شود با آرزوی مردم آرزو بدست کار خوش کرد با آرزوی</p>
--	---

	<p>چاره سخن کن طمیر اندر غمهای عشق بود نی بوصول آرام دارم سخن در سخن غلب</p>	
<p>گوهری بیرون بی آمد کس از بحر آب بوی آتش سید به از قطره اشک کباب نیست سدی خانه ما را از منبع آفتاب کز نورم از چو شیراز دست سپهر کباب</p>	<p>از خود کوی که روی نیست بخیز از خطره اشک من بود صیقل گرد بر پای آتش سیکه با همه بساک و از خوشی میرانم که چرخ تلفیحی از مذاق دل کجا بیرون رود</p>	
	<p>این گریه‌ها که هیچ انگنده در کارم طمیر رشته یک آرزوی من شده نوبت غناب</p>	
<p>سوزش دل از پرتو او چون کمان تراستان میکنند ز کوزه گل عبد لیسان را کلاب نیصورتی در دارد که میریزد بلبق تشنه آب قطره از سگ حار او انگیز سحاب</p>	<p>شب که دست لطف او در دست از غافل آزگی آمد بصیرم از کشت گل در چمن در دل پرتو او هم زان با تو جیاس چند بار شمع جوانان کویا نه به از</p>	
	<p>نامه بر بال سمن که غل می بستم طمیر ورنه مرغ نامه بر سیکه و اندر کباب</p>	
<p>از زده ستان خلقت را به چون آفتاب سوزد از دستندی بر بام گردون آفتاب محل ما از تربیت کرده است و امون آفتاب</p>	<p>میکنند هر چه هم شیخ عشق کویان آفتاب سر بر آرزو جواب خلقت که سر حیرت خون کوی را رفته رفته عشق او از رنگ کوی</p>	

<p>در حشمت و دل است و بر تو در نظر ای صدار جای پندار که نیلے میرسد</p>	<p>در میان شهبان را لست با سون آفتاب صبی م چون می نمتد بر گوچه چون آفتاب</p>
<p>در دل شهبان می توفی صبوحی کن نامالیت نیارده جمعیتون آفتاب</p>	
<p>بسی آسودگی از خاک شهیدان طلب نفس صبح هم افشاگر خورشید بود یا در لعش جو کنی منتظر سو دلباش در دل با همه کس صورت خود می بیند سوس از عشق کونرا بود مه حال در تن خبر حیرانی کمت زر گل مهر بکوس زخم تارند و یاد لبش کمت کن خود آن شیم سیاهش و دماغ میرسد</p>	<p>عزیزت جگر از کوه بد نشان مطلب زار پوشیدن ازین سینه خزان مطلب عزیزت عم از جواب پریشان مطلب نیک و بد را همه در آستین یکان مطلب رسم قاسمی ازین رنده خزان مطلب جز صیبر کس افزاید بلبل کفان مطلب ازین نامن ناسور نکدان مطلب کشفه این مدینه از صنعتی ستان مطلب</p>
<p>ای صبا که خبر اسان گذری بسته جز روم شاه غریبان مطلب</p>	
<p>عیا طس تا سوز شیب یک بر این شیب سو از خانه گویا غم بر رون آمدن دان نه بود و بر و بچم تا بر غم خود به جایم</p>	<p>نظرو رسم چه اندازم بچشم گلشن دست شیب اگر در نفس با غم تا سوز حق ما سوز شیب نیدا غم چه راند صبی هم استن دست شیب</p>

<p>کشتن کز نقش آیم خدنگ نشینی بازو شکسته تو بر آرزو بس شکن بزلف او دیدم سیم شوق سر کج یکتا در تنوع آقا بخش را</p>	<p>گلو آید بیجان هر که با سوزش سست آشب دل ز آتشکست از سوز چو شکرین شکر آشب که نکشش تو با فکند است برین شوق شکر آشب</p>
<p>خلیله زهر شوق او سیم صبح سے آید مشام شوق سخی بوی این پیرایه آشب</p>	
<p>بر دیم یار خندان ست آشب ز عکس آتشین گلو با سینه خستش قنایتند گل را از شقائق نیب داند نسیم نخلان ساسه</p>	<p>بر زخم شکرستان ست آشب بر اطلال انم چراغان ست آشب گلستان را چراغان ست آشب که ز نقش غیرستان ست آشب</p>
<p>برویش دیده را آینه کرده خلیله از سکه حیران ست آشب</p>	
<p>فنا نم یارب سست و پاره دل کز کشتن آشب صفائی گردن ظاهر میکنند در دل خائش را بگو شمع زرم او نیار و غیر را دیدن بپسرمه تا سید کرده و چشم فتنه آگین را</p>	<p>که پارچه بران آمد ز خندین روزگار آشب ز بس ز آینه دل میوه شکم عیار آشب ببهرین کوی کوشش و از خنده برین انتظار آشب هزاران آفت می خیم ورد و نبال دار آشب</p>
<p>خلیله از ناله ام لوی آفر گو یا سنے آید نه گل در خنده میا بجم نگرید از تر آشب</p>	

گره افتاده در کارم ازان بخواب	ببخش برقع فکند و ماه من لبس بجایه اش
نفسی سید هم پروانه را در ماهتاب اش	دل مشتاق خود را از خیالش میکنم مانع
ازان جز هم سبک و کوششش بجایه اش	ز شوخی ای قرگانش میان سرش مغلطه
سباد این مرغ سید و در نفسش از خراب اش	ز چاک سیندم دل سی بیرون آمدن اورد

شب و حس است می ترسم طایفه زنجب و اژدهم	
سباد ادر تماشا بش بر آید ماهتاب اش	

نفس چون نازی دارم اش	صغیر در رگ و پی دارم اش
که این بدستی از می دارم اش	خراب از باد عشقم پست دار

ز بس غمها سکه او پایم شد دست	روایت
تا رفیقانی	و من چله و سه دارم اش

بستون چاک تن از تیشه عهد مرا دست	هر که بنم ز نفس رخنه کند درون را
آنکه شاگردی تن کرده کنون اشتادست	دیده از کسب دل رفته بهر شوق سوس
آن کشان روی آن کلمه که ماوراء دست	میکند با گرد خجرت تن کشته بلال
که بد چشم بود قفل کاسیدش با دست	با صبا مانگ رقیبان من ای بیلیل
از گب افسردگان با نظر فقنا دست	بر لب شوق نفس مانده با میند نگاه

گرچه عیار دادم از بی صید دست خلیبر	
صید مار و زوشک در طلب عساکر دست	

<p>مکن معالجه من که زخم ناسورست روا بود که تو در خانه ام نسودد آن که دشت تهر جهان نام عشق بر بر است ز نغمه سخی شراب عشق پندار است شبی که جتو بیا این فرقت آرم سر چو در تو نیگرم و آنی بجا دمی خوانم</p>	<p>هر که پیشه داغ از دکان بشود است که رنگ از سیلیمان بجایه مورست هنوز که سده چینی بنام مغفورست بر آخوان تو خرم رگ چو تار غنچه است بیدیه هر مژه ام بچو نبش ز مورست که از ملاحظت حسن تو چشم من شود است</p>
<p>ظلمیر باز قیامت روی من آورد تا چشم بیست ترا میل شراب است که بتو خورم باوه ز من گریه کنم من اید دست ندانی که درین پوست مرغ است شبی از آن که بیست است بر اوراق دل من ای بجز کرم نیشام توقع ز تو دارم طایوس زرافشان بجز آن اهل حجاب است</p>	<p>که حسن خویش با نیت دیده مغرور است هر که نیت دل ز لطف نگاه تو کباب است که یا که جهان در نظرم نام آب است آن شعله آهنگت در دهگت رباب است بز حسن ز رنگ تو که از اهل کتاب است تا بگریه دریا ز منبع چشم جباب است ما خا میس چغاییم که او خانه خراب است</p>
<p>شده بر ظمیر و غم او در قسم هم در شبی خیالش که جهان عهدش با است</p>	
<p>مخزن اسرار منی ابر که هر باو است بر چشم من گویی با قوت با رو گاه تر</p>	<p>آورد ریح معرفت لعل لبی گفتار است بجز باکان در یونیه کسکی زوید از خوشبار است</p>

<p>بر سر بنا آفتاب شایسته بود و باغ جنون نیستم محتاج محمودی که در شهر خراس صدقیامت گشته ربا از شهید عمره افش در ابعاد همین سمت و فاشند خراسان گش کفر با حسن آن بت از ناز اولی عمرت سینه ام بمرور شد از خار خار حسن او</p>	<p>غره دستار از خار سرد یواره است عکسبوت از نار نبوی در سیر معمار است زنده بر گشتن ز سید این شهادت عمار است کافرستانی که میگردد خند زین بار است زبان قصبه بر تاز نشتر شسته ز قار است بسکه نه پیش بسوی رول بی آزار است</p>
<p>باز گشتی کن ظلمت کشون کرداری فرحتمتی اکبروی تو بر نادرجام تنه غدا در است</p>	
<p>چهره پرده از سخن بگردد از دیوانی است فرحتمت بادا کوشش فکری نه افق کرده است رشد ز هر کرد مارا با همه تر و است آین حلاوت که کوشش از یک کجاست بیرون</p>	<p>تکاب الی نظر تان از شترگان است بقصد توست و کسین از من بهر ان است بسجده در راه در هر رشته قرگانی است ز ت کن مایه است در بر بی زبان است</p>
<p>از فراغی ظلمت از چشم من چون بیچسب که این گل تو به دست نه عمل گل که در دروازه است</p>	
<p>مرا کمان نه ماسر به باغی ای همان است ماده تن کن تبخیر به دست مارح و در گل از خوشی در آوا من آتش در جمانتم</p>	<p>آری ز نظر لطف تو با سوخک کمان است ریس و برده اند خمر فصل بخران است ریشه بر سر آتشش ما آن است</p>

<p>برچاک دل از حسرت عتاب خیاش</p>	<p>پوشش ز کافوریم از تار کمان است</p>
<p>در سویم گل کو پلخیر از سس گلگون</p>	<p>چون صبر تیان بر دل عشاق گرانست</p>
<p>پاس در ادا اشتن بر بنیوانی شکل است با چنان آینه روی خود نانی شکل است با چنان زلف درازی ناز دانی شکل است با چنان عابدی پارسائی شکل است ز آنکه در آن خوش جان و تن را حلالی شکل است صاف دل را خود پیش عشاقی شکل است</p>	<p>بابت بیگانه نویم شنائی شکل است من تحمل کردم او از من تشنه کنه نشستی گردید عمر و یافت دستم کوتی ز راه بیخ گو بودم که گشتم باد و نوش کی با اینم رود او کرد و خاکم بیار با تو از حیرت آینه گشتم بر گمان</p>
<p>کی شود آزاد دل از قفس در زنجیر او چو کن با مر آن در صبح او را را می مشال</p>	
<p>بجا باوان از سست نرا کله کار بیگانه رنگین سپهر برون که رنگ سپهر برون دیکه عشق دارد و کله سپهری فرگشته در صبح بار چو سپهر باران در چرخ</p>	<p>گذشت قافله نفس کی بجان رنگه صدای رنگه بر آرزویش سپهر برون کله سپهری در رنگه برون که عشق نزار ز اندر چرخ سپهر و یار رسد صبح</p>
<p>بچه چو تاست چنگ است و تن جو قانون تن زنجیر جو قانون و تن چو تاست چنگ است</p>	

از دشمنه خاری رسم طوفان نتوان بست	تند خزه بر دیده گریان نتوان بست
تجست همه بر غار نیلانی نتوان بست	از نادرک نازت ز زمین سر زده پیکان
بندی بجز از زلف پریشان نتوان بست	ای سبلی دلکش کیشا طره که بر دل
زیرا که خیار کعبهستان نتوان بست	سوزج تیز بین خود باغ مجالست
برینورد چکان راه سلیمان نتوان بست	شمت که کندر گزری سوی غریبان
دانی که بر وی در ایشان نتوان بست	ای شنج چمن رتکب تو با باد صبا بست

هر چند خلیفه از وطن خویش بنمایم
بر باره سلطان خراسان نتوان بست

بالای تو از تخته دو بالای قیامت	ای از سیر غزنه صفت آرای قیامت
بحوال صفت محشر و گرامی قیامت	خوشید ز تیرم نو پنهان سوخت که در
ما سوسنگان راست چه پروای قیامت	چایکه قدم در راه عشق تو نهادم
در نهیب عشاق تو فوغای قیامت	در دعد که وصل تو نگشاید از چشمی
کس نیست سر اسیر و صحرای قیامت	جز من که گهی در دلی بر شود کتم بصر

خود امنت امروز خلیفه از ننگ بست
بست من دمان تو فردای قیامت

شینه مشرود که یارب هوای سیادت	در آفتاب تن مرغ دل به آزادی بست
هر که می نگریم از غم تو فریاد بست	که امانت تو بر من تو بر من بست

مزان بدترین تقاضا کنش به تیر عمام	هلاک خودتوسن از خطر از جهادی هست
تو خطبندگی از من بگیر کان چیزه	گران به خاطر ما نیست خطبه آزادی هست

تخلیه خند شکایت ز غم نیندانی	
بزریر پرده کشتت نماند و صد شاد است	

در کعبه گر نیاید آنکس که حق پرست است	کی قبل می شناسد دیوانه که مست است
از سیر راه و خورشید هر قدر کم شود عمر	با ما همیشه گردون اندر پی شکست است
غیر از خرابی دل از گریه نیست حاصل	باران زیادتی کرد اینجا در پیش است
ر باد میهد هر که کله می آرد راس با	بیدنای از خزان ماند از سبک یادوست است
شمسه بدان تحمل پروانه را تحمل	صهار بلبیل و گل از یادوست است
با نتیجه هوا هم در زراعت اوست هم	گر می شود چه بیایان هم فضا تو بدوست است

انغم تخلیه پرست نطق تو در شکر است	
که با می گریز از تو در عشق پای بست است	

بر عمارت شاه بد کل جز نقابانی بیشتر نیست	تا از من چمن جز اضطراری شین نیست
ان محبتی را که مادر وی شنید در گشت ایم	اسوان بر روی آن ریاضت بی غیر نیست
در جوانی حسن و آبا میماند پر میرد	حیرت ز ارم که دل غریب گمانی بیشتر نیست
صد ختم از یک فرسخ تنگ و همچو یون کسان	برق خرم سوزن جز با هتالی بیشتر نیست
بختم با نسیبه ای در دیده آوردم تخلیه	کز غم او با علم چاه شرابی بیشتر نیست

نیست یکدم که فراتر دیدم ننگ نیست
خزین گردون دون از خوشچینیهای من
هر دم آزار از خوشامدالی مردم میخورد
در بیابان عاشقان را بهیجا می کشند
بستر از گل میکند هر دم نسیم بوداوس
هر دم از نازانی از گردون شکایت میکنند

نیست گریخ خجاست ایستیم صد چاک نیست
هر قی خرم سوز او یک آه آتشاک نیست
بار را قوتی به از مغز سرشوی که نیست
شعب اگر سوزد و صد پروانه اورا بابت
بیل بیچاره را با شن بخوشاک نیست
قبض و بسط کار با در نیچه افلاک نیست

هر که ایم قلبی را در بلاست مبتلاست
نیست اینچو او نه کاندردن او چاک نیست

کودلی کاندردن نفس اندرند نیست
و ای صفا سحر و روان مارا که اینست غل غل
تا که ما هم عقیده شد بشعل روزگار
آسمان که فکر دیگر کن که اقا نع شد

با که این رشته جان سببست در بند نیست
باو بخون را محال استماع شد نیست
نیست یکدل اندر آنجا تا من او بند نیست
بجفاست عشق پنداری که دل خرد نیست

ای که میزد سبزه شاد که گنزار عشقانه ایم
را از این کجشاید او را نیز میگویند نیست

مارا عی ز جادو شد روزگار نیست
می رسم از شاکه اروت ای خنجر
دو دم خیالی تو در دیده من است

دیوانه را حشر زخمان و بهار نیست
شمسیر را بردی تو از ذوالفقار نیست
خزیک نهالی سر درین جویرا نیست

<p>نگار است مردود و خانگی سر به بازنگار در دست مژگان سبار است</p>	<p>گرانگ در محوطه در حصار نیست سر نقشه چو سرمد و شمار دار نیست</p>
<p>آزاده مرو طبع با خسون از لغت یار بیان و زود و عدل او بر قران نیست</p>	
<p>با تخم مرغ سروده دلقان ایندی نیست چشم من از همه آثار تراسته بیند سایه پرورد چمن نیست هم ای ابر بسیار تا صدمت ادا که علامت قیامت دارد یعنی این آفرین بر منل عیون دارد تا در عیش و خرم یاده کتی عید آمد</p>	<p>سستی مرگ بدین خواب گران ایندی نیست گز و شظور تباشی و گران ایندی نیست بر گلستان من آسبب نگران ایندی نیست پیش از و جلوه است ای سرور ان ایندی نیست درت معشوقی او با دگران ایندی نیست با ده چو تیس با که ماه رمضان ایندی نیست</p>
<p>وقت شکست آفرین از زمین یار یگ در وقت شکست که راه بیان ایندی نیست</p>	
<p>ترازیم جو اوست چنانچه اطلالی نیست پیشتر است که هم او میر تر است کسی ز آشفته خرد که در پیش آسان چاکره بچشم خود او ناله خمر بر سر کسی که گوش می آرد که مال بر سر</p>	<p>بهر سوال کرد ان بدتر است اطلالی نیست چرا که بقران من سرور اطلالی نیست درین زمانه چیری بگفت اطلالی نیست ز کنگر جسم خسته به خرم بغیر اطلالی نیست بر خرد و خسته خالی زگر شالی نیست</p>

	<p>ظنیر اگر تو بسپینی چشم غیرت بین بغیر کاسه سر کوزه سفالی نیست</p>	
<p>عجب مدار ازین رشک گردلم خون است که موشکاف تراش نغان مجنون است بدست عشق تو آتم فراد مرهون است که از ترشح چشم بیال پر خون است چرا که خانه برانداز خارها سون است نه هر که صورت لیلی بدید مجنون است روم بگلشن از ان و که سره موزون است</p>	<p>کنون که آینه از عکس پارنگون است اگر بظرفه لیلے نسی رسد شانہ بشما که نمان میشوم گریبان بود بیاله راز رسانیده بر لبم ساسکے سپهر میل کند چشم اشک سوز مرا بقول عشق حقیقت نهاد تا که شود ز بس نصیحت اهل کمال خوابانم</p>	
	<p>بچاک سپه گندم نگر ظنیر و منال هر که می نگریم پانال گردون است</p>	
<p>خواجیم میکند مستانه ایست برای خواجی هوش انسا نیست مهرغان تو دام درانه ایست گر از حق گذر کردی زیاده نیست برای تاز زلفه شاه ایست عنایت در حق پروانه ایست</p>	<p>بست از م میکند جانانه ایست خواجیم میبرد افسانه عشق سرد کارم بزلفه و خالت آفتاد پید و انجم میسون میشد میداد خراش تالام موسی شکافسد میوزد شمع گریب انتظارشش</p>	

<p>زیارت کن دلم را اسے بر زمین که دیوانگے آیم سودی</p>	<p>ز چو پایم جو س پیساده ایست که پندارم رو ویراد نیست</p>
<p>طهیر این نظم چون بشنید بلبل بگفتا تا از مستانه ایست</p>	
<p>عشقی تو که قتل مرا در ورق نوشت هر شب ز گرد جان فلکته زنی نست غایب دستم ز بیم ز بیمانی گشته هرگز شکستی ز وجودم می رود</p>	<p>سرخ این کتاب بخون شفق نوشت ورق مرا خدای برین به طبع نوشت تقدیر سر نوشت مرا از ورق نوشتند چون از خط نکسته او هم سبق نوشت</p>
<p>نام رقیب کشتنی از فتوی طهیر مرتجع عدل مردم تیغ نسق نوشت</p>	
<p>آه کان شوخ تمگار مرا خواهد کشت بودم تا تو چنین در تو عدالی مدتر طاعتیم نیم نگاه تو ندارم هیماست بر رقیب نوشتم مصلحت از روی غمگوار</p>	<p>و عدله نوسه باغیا مرا خواهد کشت بجز دو سبلی خود بیکبار مرا خواهد کشت آه کان نلزه خوشنوا مرا خواهد کشت عار از و دم شستم این عار مرا خواهد کشت</p>
<p>آرزو مند بدیدار تو سگی بود طهیر آرزو شدی دیدار مرا نخواهد کشت</p>	
<p>چو تاب روی ترا بر دهان تاب گشت</p>	<p>از خوشی رفتم و گفتم که آفتاب گرفت</p>

<p>هزار دولت پیدا را بجواب گرفتند چگونگی بدانی آفتاب گرفتند ز شرم فزون شدند خون بوی مشکنا بگرفتند چگونگی کشنده تواند ز گوهر آب گرفتند که برنگ گل متواند ز خود گل آب گرفتند</p>	<p>کسیکه بر سر خواب سحر چندی خون نرد نگر که شبتیم بیدست و پا ز بند نه شوق ز بوی ناز زلف تو نان آهوی چین بدوست ز لیش ل نیشود سیراب ترا چه چاشنی از جان نزاری لب خویش</p>
--	---

	<p>بهر که سکه نگریم بگیر کسے دارد تلمیذ دامن آل ابوتراب گرفت</p>	
--	---	--

<p>تو آئینه از دست آفتاب گرفتند که چنان سوار شدی ماه نور کباب گرفتند فتان ز خلق بر آمد که آفتاب گرفتند جزیره که مکان نبود آب گرفتند</p>	<p>شرح چین خم زلفت ز مشکنا بگرفتند گر آفتاب از چاه سبدم امرور تو تا ز شرم فکندی بچرخ زلف سیاه یگو بجواب که دیگر سیاه بدیده من</p>
--	--

	<p>ز بعد مرگ من نامه دست تاب تلمیذ فتان که چشم من جان را بجواب گرفت</p>	
--	--	--

<p>وجود هر دو درین کارخانه در کار است که نار سنج هم از جنس نار ز نار است کسیکه کشته تعقی نگشت مرد است همیشه سختی ره بر خیزگان بار است</p>	<p>سیان عشق و هوس گریه فرق با سیار است تو بیری و عمل نیک شود جوهر اصل چونما بخت همه کس را غنا بود در سپه ترا دور اعلی مانندن طریق رهبر است</p>
--	---

<p>و عاظم چه بحق برادران گویم بسویک شیر ز فرهاد میرود پیغام</p>	<p>شفا ده کسبے کوز عشق بیمار است کو مرغ نام بر اهل عشق بسیار است</p>
<p>سزای عشقش از یکس نمی پرسم قلیبه حاجت من از تو غیر و تنوار است</p>	
<p>از این نشان مشا که پرست گزایست از بس که گرو که در دست نشسته بر دل شویید مگر که او تر زندگی عیار است اگر چه سن سرخوست پانی گل و ارم هزار تا قله از کالبد ان قیص که شست کسی که با سینه از غم گمیر نیست</p>	<p>که خطر گل بد نامم چون کست بار است همیشه آینه من سزای و وار است کسی که زنده از میدان ردی و قمار است همیشه پاسه مراد و تلافی بار است خوشا دلی که تیر و یک صبح بیدار است هر آنکه در دل سن راه یافت سر بار است</p>
<p>قلیبه آینه را طایع سکندر نیست همیشه مشرق اورا طلوع و دیدار است</p>	
<p>هر و زمان آردا کی دارد کی بار و پرست انمی ست آنکه پیش نقطه توجیه نیست مردم از ارکان جاہل روز پیری بتر است دیدة ظالم بخر بردست دنیا از نیست تا ز غرور خود مند با بر سر انسروگان</p>	<p>در گرانباری مشقت نیر سر بار تر است دیدنی مروک چون حلقه بیرون آید انمی قابل بهر دگنه سالی از دور است تا قیامت گوش میگردد در گرب خرد انگر سوزنده زیر نوده خاکه است</p>

<p>رشته تا گشت تبسیت برای گوهرت آرزو در قصه چار افزون ز بر جوهرت جوشش مجلس غم‌زوی در میان مجرت</p>	<p>لی تیا ز می عاشقان جوان بریشان شود قایمان را زود تر گردون ز پاشی افگند هست یغیزه در کعبه دریا و لاله با او کس</p>
--	--

<p>عقدیروین را نیاز این غزل خواهد تمیز لیک ناز و بر زبان کاین روزگار دیگر است</p>	
--	--

<p>کین شک شبکات یقین جگری دشت زلفت اربع تو آفت دور قری دشت تسمم همه شب گریه باد سحری دشت بی یاره دل تا که دل پیگری دشت حرفیکه شنیدم جبری پیگری دشت هر خید دریشی اثری دشت</p>	<p>دل از غم عشق تو سر بریده دی دشت بر زمین زلفت تو بحر باد صبا نیست از آرزوی هستی و از ذوق خموشی رفتند رفیقان جگر دار بنسوز از هر که سرع تو من از خواب گرفتار در عالم وحدت افرم هستن مایان</p>
---	---

<p>در خجلت یک سیه ز بلی برگی خویشم خنجر تو ظلمت از چه سبب بی غم می دشت</p>	
---	--

<p>ندیده روی گل و محرم شباب گذشت با منتظار گذشتیم و وقت خواب گذشت بخواب بودی و آن ماه بی نقاب گذشت کس که از سر فرصت دویره آب گذشت</p>	<p>بیا که تو افلاک عمر ما شب تاب گذشت نیامد آن صتم و عسر منتهی گردید بنمود سهو باز بیهوشم کردی صدمت کمان قدحی حمیه حسادعت</p>
--	--

	<p>ظلمیر غمخیز سحرزین از خواب نشویدار بیاک وقت دعا ای مستجاب گذشت</p>	
<p>نه میتوان از حد میث می دو سال گذشت بر روز واقعه خواهم زمین باز گذشت بحکم گل رقم آن نام ترا گذشت کون تفریح صحر که دور لاله گذشت</p>	<p>توان از معنی لفظ دو صد رساله گذشت ترکو چای دلی آتخون خود چو صغیر گلاب پاشی بلبیل بر اشک گلشن بود سین ام شکر از سیاه خیمت و مرغ</p>	
<p>شمار مشله</p>	<p>ز خون فتانی مینای دل بسا غر چشم ظلمیر نزد تو باشیده و بیاله گذشت</p>	<p>روایت</p>
<p>پاسه پر آبله در مادیه ماندیم عیبت آنچه خواندیم عیبت ای کوی شوخ اندیم عیبت آنچه دادیم عیبت و آنچه نماندیم عیبت این گشتان که در بن شوخ بشایدیم عیبت ای میر چون دل از دیده بکاریم عیبت از گران جانی او دو که اندیم عیبت</p>	<p>ز درد سحر نقش خافه را بدیم عیبت فضل و نادانی مادر ره او کیسان دل گرفته ز ما غوسه پلیدن دادند بر نهانی که ز دل رسیده است روان دیده معرفت با قوت شکست سومی مقصود گذشتند کرد جان را</p>	
<p>بیم</p>	<p>قدسار با بسا سخن را نشناختند ظلمیر این همه آنچه که از حیدر فغانیم عیبت</p>	<p>روایت</p>
<p>نری به غیرت صدمه ز دل آمان</p>	<p>اگر گفته ناز تو از مستن کک جوانان</p>	

<p>عناکت قدس و عزت سر و نه کاج بر روی عشق زویبیت المیزان گرفته روح مرا ز بام کجا بشود رفعت مسسراج که نیست دعوی عشق تو کار هر حال همیشه ترا جل نماندست و نیست علاج</p>	<p>مگر از دست گل روی ترا به ناله و گل از شرم حشمت تو باز از سر گشته کسار ای کجاست عقل گر آن جان بجز در پیش عشق زبان شوق لانا الحق با این سخن میگفت خدنگ غمزه نماند میرسد چه چاره کنم</p>
---	--

سنه و طبع که پارسه بر بگذارد
 که بر سرم بود از ترک هم دور عالم تاج

<p>ایستاده مرا شمع دیو مار و دیگر هیچ از قند چل بر سر دستار و گریه زبان بسته کنم نام تو گلزار دیگر هیچ خالیست دوران مستی رخسار دیگر هیچ</p>	<p>دارم گل از بخت ستمگار و دیگر هیچ در روز بوم بالش هم آرایش خود را عدد دانه شکسته ستادین رشته شکر کاند هر دانه رام کزای البته قهر در دست</p>
--	--

هر جا که طبع است در تیاست تو فاضل
 روی تو بود و بجهت اغیاره و دیگر هیچ

<p>بر گل فکند و شیل زلف سبزه کج همچو این کسان ز نور بیو عم گناه کج گشته که تو بر در دست در آه کج روی ز نیست عطارتی خود گناه کج</p>	<p>به خرتیا نهاده چه نرسد بخانه کج کاشتم طلال ابرو بیخه اما نگر نه است کاشتم چنان من ز بوشن تو ماندن و نه است از رحمت بلند بود قد سر و راست</p>
---	--

<p>مخلی قد ظمیر ز پیری خمیده نیست و راست سر تا که گشته ز بار گستاخ گنج</p>	
<p>دنیا طلب بهاش و مکن جستجوی گنج دیوانه از جنون ره ویرانه میرود شهیدی از تو مجوسی که زهر باهل است ای چغند پست فطرت و مشکوب تا بکی</p>	<p>قارون سجاک تیره شد از آرزوی گنج ناقص کسیکه پا بگذارد بسوی گنج چون مار هر که حلقه ز در بر سگ گنج بر با هم این خرابه نشینی ببوی گنج</p>
<p>ز نزدیک طالبان درم همچو آسم مار هرگز غمگینم که نشود جستجوی گنج</p>	
<p>آدم که رسد در دل مرغ های گنج از فیض عشق گوهر معنیست در غم خون من از جریس زردن تریو زرد قارون پهاک گشت هنوز از غرور او عبرت نرگوه گیر که کالن ذخیره هست دائم جریس بیره دلی از آرزوی زرد</p>	<p>دری از سر سینه مستقیم برای گنج این را حجب مدار بویانه جای گنج آری ز رنگ چیره ترست از دمای گنج آید بگوش طالب بند نیاصدای گنج بنشد مخلیق و هیچ نگیرد بهای گنج چون مار خفاک میفوزد از شتابی گنج</p>
<p>ردیف</p>	<p>آن قافیه که تارک دنیا بود ظمیر از خنده طبع بود آهن رسای گنج</p>
<p>هر چه کز نه لغت تره کشاسه قریح</p>	<p>ریای زرگس مشاوات و نام توح</p>

تسمیٰ بیگم که صراحی غم و نسیب یار دسر	بغیر از آن که بر و سجده در هوا می قویح
بزم می نمود ماه چارده ساله	که ما هفتاب پدید آمد از صفای قویح
خوش است گلشن مستان که بل نسیم صبا	دهان قنیه زبان و اشود برای قویح

ظہیر مجلس سے را بود بہار و خزان	
نگر بگریہ نینا و خند ہنسے قدح	

گوتس ہوش شنیدم سحر بوقت صبح	سچیے رنگ مانگ نزد کہ یا تبوح
پیش نامہ سیاہان بنی بجماعت را	و گرتہ لطف تو بر انتقال بود غنوح
ترکیہ حسن تو بار بقدر عشق زہد	حقا کہ جائزہ قراح گیرد از مدوح
طیب عشق تو شب ازین معالجہ نم	خدا نگ ناز ترا ہمہ دل مجسوح
رقیب مرثدہ و صلی تو روشن ادبین	یکی مفرح دل شد یکی مغذیب روح
انظر بر آئینہ کرد و کشود عقدہ زلفت	نگر سادات آئینہ را ازین دو فتوح
بزر تیغ محبت مگر کہ این خسیل	ننا و گردن جا بازی و نشد مدبوح

ظہیر مرثدہ کہ از قوم رشکارانے	
کہ تا ابد ہی از ساکنان کشتی نوح	

بیدار شو کہ باہر عقلت خراب صبح	بہتر بود ز رشک سب زندان خواب صبح
بیشی ہم ز بیم جوانی یاد رفت	آری بکتیغیس منبر آمد شتاب صبح
یک لہو دید صبح ز غور شید و مگوشت	نہای سنج کہ جان دہم ای آفتاب صبح

<p>خندان عشق که ز سینه سادگان دوست پنهان شود ز دیده ز شرم تو آفتاب هر صدم بر باد غمیدان عشق او</p>	<p>بگر تو از چشم پادشاه کباب مسج چون مهر از طلوع کنی از نقاب صبح آونین کفن بیلونا در آید سما صبح</p>	
<p>روایت</p>	<p>شاید بر اوج فیض رسائی طهیر را دست زدم برشته کوه نقاب صبح</p>	<p>خاک بر همه</p>
<p>شراب ناب بود بی حضور جانان تلخ عجب که شرب نباید ز وصل بعد از جگر بکام عاشق همبهور شد باشد و گ اگر فرح بود از این چه غم ز تنگی صبر</p>	<p>چه جامی با دیده بود بتیو شکرستان تلخ فغان که اینی بود هست از هم حیران تلخ که عمر میگذرد در غرق جانان تلخ که از برکت شفا میخورند در آن تلخ</p>	
<p>سخت خاک طهیر از کدام آب و هوای که گوی از سیب و دست کام دوران تلخ</p>		
<p>نه بی سجد تو علیل خطیب سبزش قلندره فوج نقسین ریابین در دل فلک بدو شمو اند مرآت و انجم ز تنوع عشق تو در پوست چون میگذرد تراست تا نفسی تا اسید زرق باش آگاه روی زمین کرده هیچ با آن هست</p>	<p>از طبع عشق تو پروانه سوزد اندر کاغ از آن بصره سینه شیخ میروم گسنگ سو بسجده فتنه مرغ عشق از سر شاخ بجز به رفت نیستی جای سلاج که براه بهر تو نزدیک میزند طبع طهیر را که دست کرده آینه بین گسنگ</p>	

<p>گل نشانی کند تا شرح محسب از عاقلان شعاع آفتاب ایدل نظر را خیره میسازد نماهه دست بر خار غنچه وقت خواب چه شو جواب پرده های چرخ نیلے تا بکجه ماتد</p>	<p>نگردد شبنم شمش که میریزد گل ابله تر رخ توانم دیدن او را اگر بنیاد از نقاب رخ کسی هست نگار خوش دیده ز نقاب رخ چو آید از کتانی گرنیاید ما بتا بله رخ</p>
---	---

ردیعت	<p>ظلمت از بخت میسون میشود روزیکه از خست بره بم خاک راه آن شبهه عالیجناب از رخ</p>	وال مهله
-------	--	----------

<p>باو چشمی شمع قند می سوج شراجم می برن کایشکه از جان غبار شیم می افتادمی ساختی لیس پر تو انگنده هست شمس از دلم در تسبیح تاریک بجران با خدای عشق بستخوان صیاد اگر آزادی آری مرا گم شده اندوه دل در خار خار دست</p>	<p>همچم و از جان و پندارم که خوابم میبرد کان نقاب ننگه دانه بی نقابم میبرد و دیده بیننده فیض از ما بتایم میبرد گریه طوفان خیزد سیدانم که خوابم میبرد از نفس بیرون کنن گر ضطر ایتم میبرد ای سپاهانم مدد کنن رنه خوابم میبرد</p>
--	--

سانها از ساکنان کوی او بودم تلمیذ	یا ازین در بندگیان عالیجنابم میبرد
-----------------------------------	------------------------------------

<p>تیره شب بخت سیاه اطلیم آمد بیاد برگ بسوسن هنر زالی کرد با من در چین دست بر سر و گسرس من عمر غفلت زنیاد</p>	<p>در شقائق دیدم از دماغ دلم آمد بیاد از دم شمشیر شیر قاتلم آمد بیاد خبر تے از روز کار باطلیم آمد بیاد</p>
---	--

هر کجا دم هم بس پایش شهیدی گشته	نفس شو هم در تعلق ما هم آمد بیاد
هر نفس از عمر با در منزل دیگر نهد	اشتیاق آخرین منزل آمد بیاد
ضطرب پیچود بیا دریم از موج شراب	لی شایتهای شغوص زار علم آمد بیاد

نادک اندازی بدیم در کین گاه ظمیر	
تیر بازی از کجا و غافلیم آمد بیاد	

شب سوزت در از تو بیادم آمد	رسمان بانوس ناز تو بیادم آمد
شفق صبح کی خون در دل گریون نیند	چه پیمان گداز تو بیادم آمد
نیم شب سایه مرگان تو دریم در خواب	از زره پوشی ناز تو بیادم آمد
کبک دریم که ز نقش قدرت ه سیر کرد	نقش به غیبت ناز تو بیادم آمد
خلیج بود که شد جادو که عربانی سن	چون ز پد شیدن راز تو بیادم آمد
زهره حلقه ما بود این تاب چنگ	ز لبت عشاق نواز تو بیادم آمد

ناز پرور صنمی گرم عنان بود ظمیر	
نگه گرم نیازی تو بیادم آمد	

آتش نمانم چنانچه بی پروا نکرد	آنچو سن با چرخ گرم تبش باخارا نکرد
سعی کردم تا که نامت شد ز می فصل گل	بوالهوس راهی چکس منتدین سوا نکرد
چونکه ز گرس راهی چشم یار نسبت کرده	دیدش که ز این فحالت دیده راهی با نکرد
کاش با ندی نوشته زانکه امر و آن منم	تواند کتب مراد میل استغفا نکرد

	<p>بگفت آن تا ز صحبت از نسیم آنگون میگیرد از آنکه با این رابطه یک عقده از دل واکرد</p>	
<p>سخن ز لب لبان تو رنگ میگیرد ز غیرت آتش غم در فرنگ میگیرد بیان کاغذ عکس از تو رنگ میگیرد سراغ غنچه ز نوک خدنگ میگیرد غلط که آمد از آه زنگ میگیرد ز بس که راه سکر خندنگ میگیرد</p>		<p>لب تو راه سخن را به رنگ میگیرد نقاب اگر ز رخ نیرنگ بکشای اگر ز شرم برگ گل افسگنی برقع ایارت دل من در خزان کند بیلی صفای چهره اش از آه من فزودتر شد ز تنگی دهنش خنده ناتمام بماند</p>
	<p>چنان ز تو به گتم ترکی میگیرم که من گفت از سپاه تیغ از باره رنگ میگیرد</p>	
<p>نه بچو با ده رنگ را بخود حلال کند کسی کند که هم اندیشه و جمال کند ز مرده نیز فرشته همین سوال گسند کسیکه از طبع اندیشه و جمال کند</p>		<p>ایمید بوسه بر آن لب کسی خیال کند طبع او وصل تو چون نشسته ایمید بر است عیب ران که نشاست زبده موسیخ هم بکوی عشق تو فرهاد نیست زردیست</p>
	<p>شبی که در سوره غسل دست یافتند نبوش باوه که این دفع آن طلال کند</p>	
<p>گفتم اگر با دروم بر چه باد و با دروم</p>		<p>شده تا رام و قصه سوزم بنان با دروم</p>

<p>ایک چشم اہل بصارت جو تیرے چہرے پر یاد دارد ہوا سے مراد کسی چرخ کج تمام ورنہ ہر عشق و ہوا را چہ آتسار بیلے را چہ عقد ہا کہ کشاید بدست یاد</p>	<p>خون شاخ از خون شدہ آمیزش برگشتگان عشق چو تیغ کز سون بست کنعان ز روی مہر و وفا یافت بوی مہر تا غنچہ مشکند نکستہ تغمہ طرب</p>
<p>تا چند جام دیدہ پیر از خون بود گلہیر سانی بر غم دیدہ بدو ساغر مراد</p>	
<p>میرتہ دیدہ سن خاکہ سرگرمی تو بود بیشتر خاطر من مانل ابروی تو بود تا بہاں کہ ہمہ ارادت گیسوی تو بود مقصد از سجدہ آں شکوہ روی تو بود ابروش مانل میزان ترا روی تو بود آرزویم ہمہ جو خندگی بوسے تو بود</p>	<p>یا روزیکہ گاہم ہمہ بر روی تو بود رو بجز اس چو کردم سحر از بہر ناز اور خاتمہ لی من بین پیر از شانہ دو حس ترسان ز تو دیم منغ تر سا بچہ یوسف سحر کہ با سنگدلی سرسبک کرد عطر گل آمد و رفتہ تباشای چمن</p>
<p>رو دیت را بسوختہ کہ بہ دیدہ گلہیر با جہر شد بر بینی کہ بہ پہلو سے تو بود</p>	
<p>نرا تم از چہ مرا خاکتہ بدانی بود ہمان کتہ ہر زلف در با سے بود نگار من کہ درین شیوہ آشنائی بود</p>	<p>محبت من و آن نازنین خدائی بود خستہ سلسلہ جنیان من بکلمہ عشق بجیر تم کہ حیار شد عشوہ شہر آشوب</p>

<p>نه مو منم بطریقیت دکا فرم عشق نیایم هم بسیم توبی و ضو هرگز بفانیت ترب و قرار قناعت آرایید</p>	<p>در ایسیه وز نامر تار ساسنه بود نشسته رو بهم از گرد بینوالی بود خوشا سرس که در وفا فکده الی بود</p>
<p>تکلمیر سخت خلط کرد سه و نذالستی که اصل و فرع مجتبان تو ریالی بود</p>	
<p>بهران حریف بخت سیاهم نمیشود خواهم که سر بر چنه در آیم با قناب در آب و رنگ عارضش این نیست که نظر</p>	<p>دو رخ حریف شعله آهیم نمیشود کاساب چرخ پشیم کلام نمیشود آب و در رفیق نگاهم سکنه شود</p>
<p>در یاسه بسته که جایش بود گلیر کس نیست آنکه مانع راهم نمیشود</p>	
<p>تا راهم تا که بنامن کاوش دلها کند پاره شده زنجیر با گرم کنم از خوشترین چند بکشاید گره در بوستان باد صبا بال طبل را تا بد رشته گل بسته اند دور باش از اختلاط نطق ما باشد امان</p>	<p>گریه ام تا چند کشتیبانی دریا کند کیست تا ما را با بصر لب چون پدید کند کونیسم وصل او تا غنچه دل واکند کی درین موسم بسوی آشیان پر کند بوشش صیاد شیران گلن چه باغ نقا کند</p>
<p>زنده چون از اهل سیاهیم در معنی گلیر چون شویم از اهل خاموشان که یاد کند</p>	